

Felvidéki Híradó.

TÁRSADALMI és KOZMŰVELŐDÉSI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Égész évre 4 frt. Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

* MEGJELENIK: MINDEN VASARNAP.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatatra czimezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.
A hivatalos hírdetéseket, kéziratokat pontéig kérjük beküldeni.

HIVATALOS HIRDETÉSEK DIJA

100 szög 2 frt., ezentúl minden megkezdett
száz szónál 50 kerral több.

A ruttkai iskola ügye.

(R.) Lapunk mult számában emfittük, hogy a ruttkai állami iskola furcsa ügyeire vonatkozó megjegyzéseinket e számrá tartjuk fön m agunknak.

Szándékosan hallgattunk eddig e dologról, mert távol akartuk magunkat tartani minden személyes vonatkozástól, melyektől pedig bizonyos irányban sohasem volt ment a ruttkai iskola ügye. Most, lehetőleg kerülve a személyes vonatkozást, szótavesszük a dolgot, hátha lesz valamelyes haszna; amit szívünköl kívánunk.

A fővárosi sajtóban is fölelegett ügy történetét szabad legyen — röviden — a következőkben megismertetnünk.

Ruttkán — amint tudjuk — öt év óta 3 tanító és 2 tanítónő működik az állami elemi iskolában, melynek fenntartása, — a tanerők fizetését nem számítva, — sohasem járt az állam megterhelésével, sőt a magyar állami és kassa-oderbergi vasútak igazgatóságai áldozatkész segítségével folytán, évenként 2—3 száz forint tiszta hasznot hoz az államnak.

Négy évvel ezelőtt megszűnt a felső ruttkai ág. evangélikus iskola, mely — mellesleg megjegyezve — intelligens tanítója vezése mellett, a vármegye egyik legjobb felekezeti iskolája volt; ennek tankötelei — számrá nézve fölül százon — mind az állami iskolába voltak ezáltal kényszerülve. Mert az ág. evangélikus egyház gazdaságosabbnak tartotta, ha híveinek

gyermekei csekély, vagy semmi tandíjért az állami iskolába járnak, mint ha maguknak kell tanítót fizetniük.

Ezen körülmény csak arra szolgálhatott volna, hogy az állami iskola tekintélyét emelje; úgy de igen furcsa körülmények voltak — s vannak — ottan.

Az iskola ugyanis több helyiségben van elhelyezve; úgy, hogy a leányiskola első és második, valamint a fiúiskola harmadik és negyedik osztályra az egyik; a fiúiskola első, második, ötödik, hatodik, és a leányiskola harmadik, negyedik, ötödik és hatodik osztályai másik épületben vannak elhelyezve.

De hogyan?!
Ugy, mint a heringek a hordókban. Össze preselve.

Mármost tessék elképzelni ilyen körülmények között, hogy az iskolát látogatni óhajtok száma egyszerre vagy százzal szaporodik!

Természetesen, nem férnek be a rendelkezésre álló szűk tantermekbe. S megindul a nagy hájsza a gondnokságtól a kir. tanfelügyelőhöz, innen a magas kormányhoz.

Azt hisszük, nincsen a vármegyében ember, aki azt ne gondolná, hogy a kormány — a népnevelés jól fel fogott érdekében — kapva kapott a gondnokság ajánlatán s beleegyezett abba, hogy egy új tanterem béreltetné ki s egy új tanerő alkalmaztasék. A minthogy a gondnokság ez irányú javaslatát a kir. tanfelügyelőszék már két évvel ezelőtt a legmelegebb ajánlattal terjesztette föl.

De hát a dolog egészen másként történt, mint ahogy van mi, laikusok elképzelnök magunknak.

Oda főt a paragrafusok uralkodnak, meg a rettenetes gazdálkodási szellem.

Már pedig a paragrafusok azt mondják, hogy egy-egy tanító legalább 60 gyermeket köteles tanítani iskolájában. És minthogy a ruttkai — hivatalosan kimutatott — tankötelesek száma nem éri el a 300-at, emélfogva mereven ragaszkodik a magas közköztatásügyi kormány ahhoz, hogy nemcsak a hatodik tanítói állás szervezését nem engedélyezi, de az ötödik tanító is fölösleges Ruttkán.

Hiában ír fel a kir. tanfelügyelőség, hiában folyamodik a gondnokság, sőt a vármegye közigazgatási bizottsága, hogy először is a hivatalosan kimutatott 260 tankötelesség legalább is százzal nagyobb azok száma, akik a beiratkozások alkalmával felvételre jelentkeznek; másodsor nem is épen a tanerők kevéssége a fő ok, hanem az, hogy a bérbe birt helyiségekbe az eddig bepréseltéknél többet semmiféle sajtóval beszorítani nem lehet.

Uj helyiségre tehát van szükség s az uj helyiséggel együtt egy uj tanerőre is, — vagy pedig egy olyan helyiségre, a hová a jelentkezők mind beférnek; amikor aztán a létező 5 tanerővel is el lehet látni az iskolázást, ha egyesek megterhelésével is.

De hát oda főt, semmi egyébbről nem akarnak tudni, mint arról, hogy hivatalosan csak 260 tanköteles van Ruttkán s ezzel szemben 5 tanerő működik az állami tanintézetben.

Az iskola gondnoksága — azon reményben, hogy a kir. tanfelügyelőség által meleg ajánlattal fölterjesztett javaslata jóváhagyatik — valami 340 gyermeket vett föl a beiratkozások alkalmával. Gondolván, hogy az engedélyezendő új tanteremben a rendszeresítendő új tanerő majd eltanítja azokat, akik a most birt helyiségekben nem férnek el.

Addig is behozták a váltakozó rendszert; úgy, hogy délelőtt az I. és II. osztály egyik fele, délután a másik fele járjon iskolába.

A közköztatásügyi magas kormány azonban ragaszkodik az ő elvi álláspontjához s nem engedélyezi sem az új tantermet, sem az új tanerőt!

Marad tehát minden úgy, a mint a gondnokság ideiglenesen rendelkezett; vagyis, hogy az I. és II. osztálybeliek csak föl oktatásban részesítetnek.

Hogy a szülők között e miatt nagy az elkeseredés, az egészen érthető. A magas kormány magatartása ugyanis igen különös helyzetet teremtett Ruttkán.

Tudniillik van egy paragrafus, mely a hanyag iskolázató szülőkét pénzbüntetéssel sújta. Mármost milyen országos szóbeszéd keletkezne abból, ha a községi bíró elkezdene büntetni azon szülőket, kik nem járatták gyermekeiket iskolába. Mert vannak Ruttkán sokan, akiket nem lehetett már fölvenni az iskolába.

A szülők adnak gyermekeiket csak fölvenni; de azért be nem férnek többbe a szűk tantermekbe, büntetelése, az a szülő, akinek gyermeke nem jár iskolába?

Igazán érdekes kérdés s kíváncsiak vagyunk, hogy ezt is a para-

T Á R C A.

Koldúsok kongresszusa.

(Saját külön kiküldött tudósítónktól)

* Felvidéki Híradó eredeti társaja.

A sárvízi fűrdőben szeptember h 15-ikével beveződött a sáison. A betegök elemek mihelyt meggyógyultak, az egészséges meg csak akkor, ha a tárcájok megbetegedett. Szóval, szeptember elsején, már ötök volt az egész telep. — De azután ártok azok, a kik se nem egészségesek, se nem betegek — a koldús iparosok. Mert kérem, a »koldúság« is csak olyan, mint akármí más mesterség, sőt gyakran jövedelmezőbb, már csak azért is, mert ádómentes és nem kell hozzá üzleti tőke.

A kongresszus-epidémia jelen korszakában senkit se lephet meg azon tény, hogy a sárvízi bének szövetezte egy országos koldús kongresszust hivott egybe szeptember 15-ére a sárvízi fűrdőbe. — Mellesleg legyen mondva: Sárvízen azért alakult a bének szövetezte, hogy évenként, sorshúsz úttján egy, vagy kettő kiegyenesedjen és élő tanúsága legyen a sárvízi fűrdő gyógyhatásának.

Denique a meghívásra eljötték a másias-vezekényi vakok a járási trachoma orvos vezetése alatt, a gézengüzi belpöplökök és a kókási rokantak. A külföldi, a poszipáli facir jágerok koldús egyesületének 12 tagú kiküldöttsége által volt képviselve.

A határ-patak lyukas hidjánál a sárvízi bének részéről disz küldöttség fogadta a külföldi vendégeket. A küldöttséget maga az elnök vezette, ki ez alkalommal a facir jágerok disz egyenruháját öltötte magára. A facirok vezére viszont a sárvízi bének unioimában jelent meg; hátán a kómadzagra kötött kardinalis kalappal, disz mankóval és tarisznyával ellátva. A két vezér három lépést tett egymás felé, mi által a hid közepén találkoztak. Itt megölelték és háromszor megcsókolták egymást, mely ünnepélyes aktust a két csapat tagjai, a nagy nép tömeg és a hidra nem jutható tehéncorda meghatottan szemlélte. A szónoki verve-vel elmondott üdvözöl beszédet a másias-vezekényi vakok zenekarának a tussa s a nagy néptömeg egyetörvén eljén riadalma követte.

Ekkor érkeztek meg a gézengüzi belpöplökök és a másias-vezekényi vakok. Ezeket a sárvízi bének titkára fogadta emelkedett hangú dicsőítvél, ki ez alkalommal a vendégek iránti tiszteletből fekete pápazemet és meztelen jobb vállán tényrinyi nagyságú diakulum tapasz viselt.

A kölcsönös bemutatások után a menet megindult a fűrdő felé, mely ez alkalomra a koldús mesterség jelvényeivel: mankókkal, tarisznyákkal, kulacsokkal és hegedűkkel izélesen volt felszerelve.

Is ismerkedési villasreggeli élénk hangulatot kellett a kongresszus tagjai között. Ezután kezdetét vette a tulajdonképeni nagy grülés.

A sárvízi szövetezet elnökének velős

és tartalmas megnyitója után a kongresszus titkára előterjesztette a következő javaslatokat.

1. Koldúséskí ki egy 20-as bizottság az »Országos koldús szövetezet« alapszabályainak kidolgozása s annak jóváhagyás végett a magas belügyminisztériumhoz való feltenyésztésére.

Az alapszabályokban legyen kiemelve, hogy az egyes szétszórt szövetezetek egy nagy országos szövetezetet alakulnak, mely a szükségnek megfelelő főkokra osztlik. Mérsékelt évi tagdíj befizetése mellett tagja lehet a szövetezetnek az eddigi gyakorlatot beigazolni képes egyének kivül mind a két nemben lévő feddhetlen életi személy, végzett földes úr, elcsapott gazdatiszt, állásnéküli népbántott, tönkrement államhivatalnok, elhócsátott számfelveti sőt activitásában lévő duirnista, doktorást tett ügyvéd jelölt s minden protekció nélküli kvalifikált egyén, a ki tudomány és becsületes munkája után meg élni nem képes.

2. Válasszon a kongresszus egy másik 30 tagú bizottságot, mely a Magyar Monarchiát koldús — kerületekre bocsássa, s eről a székhelyek megjelölésével egy új térképet szerkesszen. A székhelyek, illetőleg főkok kiválasztásánál a hadkiegészítési parancsnokságok, a decentralizált királyi tablák, püspöki székhelyek, megyei hatóságok, népkönyhák, uradalmi központok, magános csárdák, barát és apáca klastromok, nagyobb kiterjedésű kukorica ültetvények és sertés hizlaló telepek, te-

rintebe vetésenek. — Dologházak, gyárak, kórházak és csendőrségi laktanyák lehetőleg kikerültesenek.

3. Kivánatos a tagok számára egy szaklappal megindítása, melyben a tagokkal mindenféle hasznos tudnivaló annak idejében közöltetik. Például: Couponokat nyírkáló maganzók, öngyilkos jelöltek, ternőt csinált boldogtalanok, örökségre vagy diplomára szert tett fiatal emberek, kutyát nem tartó agszűzek, parochiát nyert kaplánok nevei és lakhelyei, továbbá az országos vásárok, városi és megyei tisztújítások, képviselő és bíróválasztások, főispáni beigtatások, miniszteri látogatással egybekötött banquetek bérmlások, búcsúk, disznotorok, névnapok, temetések, keresztelők és egyéb eszem-iszomok pontosan körtztessek. A tagoknak, illetve egész főkoknak működési körük pontosan kijelöltessek, különös figyelemmel arra hogy mindenütt és mindig az adóvégrehajtott megelőzőleg működésnek és soha se utánna, mert az kárba veszett munka volna.

4. Vörös és kék betűkkel nyomtatott buzdító felhívások intézendők a nagy érdemű közönséghez önkéntes adakozások iránt, melyek lapunkban nyugtáztatni fognak. Hasonló felhívások és gyűjtőlevelek küldésenek a fő — közép- és alapszaghoz szolgabírókhoz, regalé bérllökhöz, az ország zászlósihoz, községi jegyzőkhöz és bírákhoz, tömeggondnokokhoz és a főnanc komisszariusokhoz, végre a nemességéért, vagy báróságért folyamodni szándékozó polgártársakhoz.

grafusok szerint oldanak-e meg oda-fönt?

Ez a tényállás. Beláthatja mindenki, hogy e körülmelegkért nem okolható sem a gondnokgyűlés, sem a kir. tanfelügyelőség, mert mindkettő hiátása magaslatán áll s mindent elkövetett, hogy segítsen a bajon.

Hogy mégis vannak, akik kedvteliséssel hoznak személyes vonatkozásokokat elő ez ügyben, előbb szomorú!

Lehet, hogy van, akit jobban érint ez az ügy, mint másokat; de azért — azt hisszük — közügyet sohasem lehet magánügyggyé zsongorítani — sőt ha lehetne, sem tanácsos.

Kiváncsian várjuk, mi lesz ezen immár igen széles mederben folyó ügyből...

Régiségek

Turóc vármegye levéltárából.

I. Grf. Révay Julianna gyászjelentése 1806-ból.

Kívül: Tisztelt Nemes Thuróc Vármegye Rendjeinek nagy szomorúan ajánlom, Szent Mártonban.

Belül:

Tisztelt Nemes Vármegye!

Nagy Szomorúságba elmerült s könyhülattással teljes Anyai szívemmel jelenlétű szükségnek tartom, hogy a Felsőleges Úr-Istennek megfoghatatlan végtete szerint, tettsett az én elfelejthetelen édes Fiamat, néhaj boldog emlékeztű Gróf Révay Janos, Szklabinya és Blatinca varának örökösét, Eö Csász. s kir. Felsőleges belső Status Tanácsosát, Szepesi megyének Püspökjét és Tisztelt Nemes Turóc Vármegyének örökös Főispánját minék utána, és Felsőleges Fejedelmünknek s Hazánk javára hasznos Életének 58. püspöki szelid kormányzatának pedig 18. Esztendőjét eltolította, és utólyára maga Egyházi Hivatályához illendő buzgósággal, a Halandók Szentegének felvétele által, az örökké tartandó Boldogságra magát elkészítette volna, egynehány hetekig tartó Tudógyuladásbéli Betegségben, e folyó Esztendőnek, Boldog Asszony havának 9-ik Napján, reggeli 5 Óraker, ez arnyék világából az örökké valóságára által — szállítani.

Jölehet ugyan abban nem kételkedhetem, hogy ezen az én anyai szeretetemre magát mindenkor méltóvá tett Fiam, mar is jobb életét, mint sem el-hagyott, elérte, és az Istennek Valasztottjai között örvenedezik, de egyszerűsámd azt sem halgathatom,

el, hogy az ő még én általam nemvált meghalalozásától, oly Nagy Sebb éjtett az én meg-keseredett szívemen, a mely engemet koporsóba való bé záratatassom nyomorgatni fogja, és a mellynek enyhítését csak akkor elérhetem, midőn Istennek Irgalmasságából majd rövid idő alatt ő vele egyesülhetek.

Hídeg tetemei a boldogulónak ezen folyó Hónapnak 15-én illendő tisztességgel s a hitatossággal eltaraktattak.

Ezen szívbéli szomorúságom, a mely minden Házmóhoz tartozandókat is nagy mértékben érdekelte, kegyes, de azonban semmi Condolentiális Levél által tudtamra nem adandó szórakozást reménylően, és az illeten szomorú történeteknek Úri Háza-tól való el-tavoztatását, a Mindenhatóól igaz szívből kívánván, magamat megszom-rodott Hazabéliekkel együtt további Úri-Favoritban s kegyességében ajánlom, és minden tisztelettel maradok

Tisztelt Nemes Vármegyének költ. Stíványkán Boldog Asszony Havának 30-ik Napján 1806 Esztendőben.

Alázatos köteles Szolgálója Arva Gróf Révay Julianna született Baró Bossány.

A fejős tehének célszerű takarmányozásáról és tartásáról.

Írta: Révész Gyula.

(Folytatás.)

Míg a szalasz-takarmányt eszik az állatok, amennyire lehet, a gondozási műveleteket kell elvégezni, hogy aztán háborítlan nyugalomban maradhassanak. Ha aztán a szalasz-takarmányt tisztára elfogyasztották, meg kell őket itatni.

Itatás után a fülesztett takarmány nyújtása következnek; mivel azonban sokkal nyugodtabban állanak a tehének és a tejet is jobban leadják, ha fejős alkalmaival semmit nem esznek, igen ajánlatos őket arra szoktatni, hogy fejős alkalmaival semmit ne egyessenek.

Ilyenformán tehát az étetést kezdjük a szalasz-takarmánnyal, erre megítatjuk az állatokat; itatás után következik a fejős — és fejős után a fülesztett takarmány adagolása.

Ha esetleg a gondozás körül még valami végeznivaló maradt volna, azt annyival inkább el kell azaltatni végezni, míg a fülesztett takarmányt eszik az állatok, hogy aztán a következő étetésig zavartalanul maradhassanak helyeiken.

Minden további étetésnél a leirt sorrendben célszerű itetni az állatokat.

Sok helyütt nem a szalasz, hanem a fülesztett takarmánnyal kezdik az étetést s itatás után adják csak a szalasz-takarmányt a tehéneknek.

Ez az eljárás — kivált ha a fülesztett takarmánnyal répa is van, aminthogy rendszeresen szokott is lenni — határozottan nem helyes.

Nem helyes pedig azért, mert a bizonyos mértékben nedvűs fülesztett takarmányra nem valami sokat iszik az állat. — annyi semmi esetre sem, hogy e vízmenység az utána bevett szalasz-takarmány feldolgozására is elég legyen. Ennek aztán az a következménye, hogy az állatok szomjaznak a következő étetésig; ekkor ismét fülesztett takarmányt kapván, a repát kiválójag az erőtakarmánnyal kevert polyva közül, mely szomjukat részben elölothassák. Az erre következő itatás után — igaz, hogy az ott hagyott izéket jóízűen megesszik, — de mire a száraz — takarmányt ismét elfogyasztják, megint csak szomjaznak maradnak. És így a vizet, mi a tejtermelés előmozdításánál igen fontos szerepet játszik és a tapszerek között a legelősebb is, igen csekély mértékben használják föl.

Ha a viszonyok megengedik, legelőszertűbb napjában háromszor eszközlőni az étetést. Ha azonban ez könnyű szerrel ki nem vihető, bátran lehet a kétszeri étetést is szokásba venni.

A háromszori étetést részéről azért tartom célszerűbbnek, mert így az állat arányosabban, tehát sohasem túlságos mennyiségben jut a takarmányhoz; s az tény, hogy nem is fordul elő háromszori étetés mellett oly gyakran gasztrikus baj, mint a kétszeri étetésnél. Azonban — kellő elővigyázat mellett — ennél is el lehet azt kerülni. A tejelésre nézve pedig nem mondhatom, hogy egyik étetési rendszer jobb hatással voina, mint a másik.

Bármely módon történjék is azonban az étetés, a takarmányozási rend minden időben a legzigorúbb pontossággal tartassék meg; mert csak így fél órával történjék az korábban vagy később, fél-söt nem ritkán egy egész liter tejapadás is lesz darabonként.

A takarmányozást mindenkor úgy kell beosztani, hogy az étetés közt levő időszak egyenlő legyen; pl. a háromszori étetésnél, ha az reggeli 3 óraker kezdődik, a második étetés délelőtti 11 óraker, a harmadik pedig este 7 óraker-történjék. A kétszeri étetésnél meg, ha az reggeli 3 óraker kezdődik, — a második délután 3 óraker eszközlő-tessek.

Az étetés közt levő időszakban meg — amennyire csak lehet — a tehének nyugalom biztosítani kell; mert a dús tejelválasz-

tásnak a nyugalom épen olyan jókölleke, mint az étetés; egyik a másik nélkül kedvező eredményt sohasem biztosít.

Nem szabad azonban a célt ennél sem eltéveszteni; mert ugyanis, ha valaki tehenei után részben nevelni is akar, s a viszonyok is olyanok, hogy nyáron át legeljenek a marhák, úgy a naponkénti mozgás — legalább 1/2 órára — okvetlenül szükséges.

Ha azonban valaki csak épen addig szükdékozik teheneit tartani, míg ki nem fejte — tehát egy évig — s legelője sincs, ahová nyáron át kihajthatná, határozottan előnyös a folytonos istállón tartás.

A tehének itatása hogy hol történjék? bent-e az istállón, vagy kint a vályún? mindig attól függ, hogy milyenek a viszonyok és hogy milyen célt tűzött ki magának az illető?

Mindenesetre télen az istállón való itatás sokkal célszerűbb; mert pl. hideg, zord időben, mire az állat jóval vályúhoz kiér, részben már elvezette a szomját s nem iszik jóízűen; ami az istállón való itatással természetesen meg nem történhetik soha. Az itatásnál fontos dolog az, hogy mindenkor eleget, tiszta, friss és jó vizet kapjanak az állatok.

Ugyancsak igen nagy befolyással van a dús tejelválasztásra a magas, térs, tiszta levegőtől istálló, ebben állandóan egyenlő — 16—18 Cels. — hőfok fenntartása, gondos bórópolás és a tehékekkel való szelid bánásmód.

Ebből kifolyólag, a ki tejadésságot vezet, épen úgy mulasztást követne el, ha az állat kezelésére és az istálló tisztán tartására nem fordítana kellő figyelmet, — mint ha magát a takarmányozást elhanyagolná.

Nem mulasztathom el, hogy az elapasztott hasas tehének étetését és a velők járó bánásmódját ez alkalommal meg ne említssem.

(Folytatás következik.)

A HET TÖRTENETE.

A lefolyt hét a magyar színeszet száz esztendő jubileumának volt szentelve. Száz éve ugyanis annak, hogy K e l e m e n László igazgatása alatt az első magyar színesztársaság, mint a pesti német színház szelleme, először hirdette nyelvünkön az igét! Thalia templomában. 1790. október 25-ike a kezdet a magyar színművészet színműrodalom megszülésének. És csodával határos, hogy e naptól kezdve, ahig egy-két évtized múlva nagytehetségű írók és genialis színészekkel találkozott a nemzet. Magyarazala-

Ezen előterjesztés után érdekes és heves vita keletkezett. A szövegköltségző szövegre először is felolatta magát a más-lasvezekényi vak köldűsök biraja: Beljár Palkó, s a javaslat mellett — ígygen kezdé nagy beszédét:

— Hölgyeim és Uraim! tisztelt pályatársak szót kérek!

— Mit kér? söt?

— Szót kérek az Isten irgalmaért!

— No, azt adhatunk neki.

— Köszönöm az Isten fizesse meg, adjon helyette ezer anyit!

— Halljuk hát no!

— Minden nagy és üdvös dolog csak társadalmi úton letésülhet! Ezt nem en mondóm.

— Hát ki?

— Egy magas állású államférfiút hallottam ezt, mikor a közművelődési mozgalom megindult, akkor még csak szegény iskolamester voltam. E magas úr azt mondá, hogy az állam anyagi segélyt nem adhat, mert az állam összes jövedelmei a béke fenntartására fordítanak, de a hazafias mozgalmat erkölcsi támogatásban fogja részesíteni. Láthatják ebből Uraim hogy minden életre való vállalat csak társadalmi úton, egy felsőbb hatalom erkölcsi támogatása mellett prosperálhat. Helyeslem az általunk megindított mozgalmat. Alakuljunk országos szövét kérette, fizessen minden tag mérsékelt tagsági díjat szövetkeztünk pénztárába s letésülünk ebből segély-alapot munká, vagy is koldulásképtelen tagtársaink felsegülésére! Az önsze-

gély legjobb segély! Mozgalmunk időszéri. Az országos konjekturák olyanok, hogy a mi szöveteztünk lesz legkitérjedtebb, legimpo ansabb az egész országban, meg az Embek is túl fogja szarnyalni. Zás lönk ala fog tödülni az ország nepe nem és valhas különbség nélkül. Ez a nagy adozó közönseg erkölcsi támogatásat számunkra biztosítja látom.

— Köszönjük szépen, nekünk kenvér kell, nem erkölcsi támogatás.

Bolondokot beszél! Le vele!

Erre Belzart kifordították a szövegköl. Most egy maűsok püpos emberkét toltak bele a szövegbe. Egész testének egy negyedrészre fejből állott. Ez okos ember lehet.

— Halljuk a Buksi kormat!

Tisztelt ködis kompania!

Az általunk söt merem mondanj az egész emberiségnek csak két fele fajtája van:

Olyanok a kik kérnek.

Meg olyak o a kik adnak.

— Igaz, igaz van!

Ha mélyebben tekintünk be a társadalmi rétegeibe; azt látjuk, hogy sokkal többen vannak azok a kik kérnek, mint azok a kik adnak.

Igaz, igaz!

— Nekünk arra kell törekednünk hogy az arány megfordíttassék.

— Helyes!

— Azon tanakodjunk hát, hogy minél kevesebben legyenek a kik kérünk és minél többen legyenek azok a kik adnak.

— Bölcsen beszél. Eljen!

— Legügyesebb konkurensünk e téren a finansminisztérium!

— Biz igaz a!

— Ez szedi le előlünk mindenütt a tejfölt, nekünk alig marad már valamieske moszta, söt az eddigi adakozó népből is sokakat a mi táborunkba kerget. Már is nagyon sokan vagyunk, többen, mint meynyit a ezek dekóruma megtűrhet. Ezért helytelenem az előttem szöloott Belzár kartárs azon indítványát, hogy még több esőseleket esőditsünk magunk közé és hogy magunk segélyezzzük magunkat. Ugyan mi a szönyvöl? Nincs nekünk szükségünk alapszabályokra. Szabály nekünk a nyomórúsg és az alkalom. Nincs nekünk szüksegű szabaklapra, de még szaklapra se. A jörvölő elemes köldűs megszajolja magától is az országos vasárt meg a több kedvező alkalmat a hol pöcsenyét sütnék és apró pénzzel hagvigálnak.

— Mi az a nagy közönseg erkölcsi támogatása. Abszurdum! De nem olyan, mint a debreceni alumniumban, mert az töltött káposzta, annak pedig nincsen erkölcsi alapja.

Nekünk kell erkölcsi támogatásban részes tenünk a nagy adozó közönsegét. Serkentesi munkára, kitarásra embertársainkat s az Egy alásat: könyörögnünk le munkálkodásukra, hogy annak gyümölcséből a mi társiszvaink is megtelessenek.

— Ugy van! Helyes.

Magunk közül pedig minden kvalifikálttal elemet el kell távolítanunk s nemze-

tiségünket is meg kell őrizmünk. En tisztelem a vendég jogokat s nem akarom megsérteni a magyar vendég szeretetet, de ki kell jelen emem, hogy ezek a hozontas morva faírok inkább otthon krumplít kapálhatnak sem hogy ide jönnek előlünk igazi nemzeti köldűsok elől a koncept el harcsoelő s itten potyaskodni a mi keser-vesen összetöltötött kobakjainkból s a tizen huszon szerzett birka pörköltet kinalászni a bograsból!

— Igaz, úgy van, helyes! Ki velők.

— Ki a faírokkal!

Leit aztan erre nagy riadalom és dula-mkodás, melyek hosszas leírásába hely szükem miatt nem bocsájkozhatok, csak röviden regisztráljuk hogy a kongresszus resul-talcioja a faírok kidobalásával végződött.

Mintthogy — azonban — nagy Magyar-országban nem esett még meg olyan kon-gresszus, melynek fenypontja ne az utanna-következtü banquet lett volna, úgy ez a kongresszus is egy nagy tarsas ebédde-l végződött, melyen nem hiányzottak a kel-lesemelnsen kellemesebb poharköszöntök.

Itt azonban bocsanatot kerek a tisztelt szerkesztő úrtól, hogy külön kiküldött tudósítói tiszteletet hiányosan végzem és sem a főtököt, sem a menüt söt szerint nem közlöm csupan azzal a stereotip jelentéssel végzem, hogy a derek társaság emelkedett hangulatban a keső éjjeli órákig együtt mulatott.

Kupa.

ezen rehasos fejlődésnek nem annyira a közönség belső szükségéből, mint inkább a hazafiak magabizallságából és eltökélt munkájából vehető ki. Csak nemes ambíció volt képes leküzdeni az akadályokat, melyeket az azon időben viruló német szénészet a magyarok utjába gördített. A fővárosban székelő német műintézet befogadta ugyan falai közé a szendülő magyar művészetet nagy befizetés mellett zsellérnek, de mikor látta hogy ennek csak helyzete koldus, ellenben a tudása, a művésze fejlődnie: a magas befizetés mellett is kitési szűrt könyörtegenül az utcára. És ettől az időtől kezdve megkezdődött az első társaságok hanyatasa. Jönnek — mennek, alakulnak, ényésnek, összeverődnek és széttűlenek. Végére azonban az az eszméladára jutott a nemzeti szín ház építésével. Ezen küzdelemteljes kezdet és a diadal ünnepekkel a múlt napokban a fővárosi színházak. És pedig: 24-én a nemzeti 25-ik a népszínház és 29-iken az operaház.

A nemzeti és népszínház ünnepi előadásai után lakoma következett, melyen résztvettek a két színház jelesesei s a nagyszámú előkelő közönség kivül Szalavszky és Berzeviczy államtitkárok is, mint a kormány képviselői. Mondattak az alkalomból pohárköszöntők nagy számban, melyek közül a két államtitkár különösen tulajdaltala a rendes sablonoszerű tözstök fraziáit. Szalavszky államtitkár kifejezést abbéli reményét, hogy a mint a múlt század uttörői fényesen töltötték be hivatalukat úgy a mostaniak is megfogják ezt tenni egy új század küszöbén így folytatta beszédét: Az országnak sok vidéke van még ma is, a hol nemesek a magyar muzsa, hanem a magyar nyelv is idegen. Ilyet magyar embernek nem szabad túrni! Meg kell törnünk az utakat, melyek oda vezetnek, hogy ne legyen Magyarországon más, mint a magyar orszá. Nekünk idegen muzsa nem kell. Berzeviczy közköztudott államtitkár pedig a többek között ezeket mondotta: »Tudjuk, hogy még mindig szük az a terület, a melyen a magyar szót megértik; tudjuk azt, hogy ez az ország szegényebb sem hogy maga szemleli munkáit valójában, méltóan tudnájutalmán tudjuk azt is, hogy az elismerésnek még ama külső csillogása is, melyet hazánk és nemzetünk nyújthat. Kevesebb ragyog, mint a külföld nagy államaiiban; s éppen azért a magyar szénészek mint a magyar közpályá bajnokának, kétszeres kötelességére és kétszeres önmegtartóadásra van szüksege. De minden önmegtartóadást kárpótolhat az a tudat, hogy a mit tettünk, azt a házáért tettük; kárpótolhat az a tudat, hogy nekünk mint a magyar hazafiainak jogunk van, ezt az annyit uldözött, annyiszor feléértett, ezer éven át szenvedett hazát első sorban, mindenek felett szeretni. Ez a hazaszeretet rugója és jutalma hazafiassá tetteink».

Országos tornaverseny. Csaky Albin gróf kultuszminiszter leiratott küldött a nemzeti tornaegyesülethez, melyben az áll, hogy az egyetemen és középiskolák felsőbb osztályainak tanulói részére jövő nyártól kezdve országos tornaversenyt kíván behozni Budapesten. E célból a tornaversenyt tervei és programját kívánja a tornaegyesülettel, mint legilletékesebb szaktestülettel. A versenyek előmozdítására pályadíjak lesznek kiztve a nyerteseknek, a iskolák pedig nek a tornász kiváló sikkerek tanítáit és gyakorlatit, dícsérő okleveleket kapnak. E rendelettel tendületet fog nyerni mindenestre a magyar tornatanítás s ennek üd, vő eredményt biztosan reméljük.

Moltke tábornagy ünnepeltetése. Midőn mi szénészetünk 100 éves jubileumát tartottuk, ugyanazon időben Németország is ünnepelelt. Az ünnepség a 90 éves tábornagy tiszteletére rendeztetett. A hódoló szeretet nyilvánításában maga a császár is résztvett, ki Német-országot két nagy hadjárataiban hatalmassá tette.

HIREINK.

Szíves elnézést kérünk lapunk késői megjelenéséért, mely a nyonda költözödése miatt történt.

A műkedvelők színelőadása érkelesi ügyint az anyagi tekintetben a lehető legfényesebben sikerült. Ha nem hivatalosunk a mű-

kedvelők fölött szigorú bírálatot mondani — nem lehet hivatásunk az sem, hogy belemerüljünk a dícsérő hymusokba. Pedig ez előadásról csak a legnagyobb dícséretmellett emlékezhetünk meg. Olyan szereplők, mint Fekete Miklósné, Derszib Béláné urónők, Lehotzky Ilonka urólyóg, Boldis Ignác, Derszib Béla, Tomcsányi János — s akár véges-vegig elsorolhatók a lapunk most számában közzétett névsort — vajmi ritka műkedvelő színpadon találhatók együtt. Az a hétéves előadás, az a hivatottság, a mit a deszkákon produkáltak feledtetni velünk, hogy dilettánsokat nézünk és hallunk. És amikor az összevágó, pompás előadásról számot adunk nem szabad megfélemednünk arról a kézzől sem, amely az egészet rendezte s kedves kötelességünknek tartjuk különösen kiemelni, hogy a jelenetek az egész előadásnak sikere kivált attól függött, hogy minden pillanatban meglátstók Lehotzky Vilmos főszólgbíró új műdenre kiterjedő figyelme s rendezői talentuma. Valóban, ha a szünygi bizottság elnöke: Fekete Miklós járásbíró új mellett ilyen erőt tudunk, sokat várunk a közel jövőben a magyar műkedvelők ténykedésétől. Az előadást »törmöt ház» élvezte elejétől végig. Hogy mennyien voltak, tanúsítja az, hogy a bevétel 150 ft volt; melyből 100 forint már át is adatott a vármegye tüzárkosuljai segélyezésére: s pedig Ivankaifalvának 40 Deánfalvának 30-és Jaszenovának 30 forint. Ez tán a legnagyobb dícsérete a magyar műkedvelők ténykedésének.

Besztercebányai sz. kir. város képviselő-testülete évi október hó 30-án d. e. 9 órakor rendkívi közgyűlést tartott. A gyűlés Bitterer Kálmán polgármester elnök jelenti, hogy a zolyomvármegyei törvényhatósági bizottság, a városi II-od jegyzői állás beszüntése tárgyában hozott határozatához hozzájárult; továbbá, hogy a városi pénztárnak 1889. évi számadásait; nemkülönbön a város által kezelt »Szegényalapa», »Zmeskall-féle ösztöndíjalapa», »Korhási alapa», »Homokhegyi és hermanni taulada», »Téglavári alapa» és a »Magyar olvasó egyesület-féle ösztöndíjalapnak 1889. évi számadásait helybenhagyta. Az építési tervezett állami felsőbb leányiskolái épület létesítése céljából a f. évi szeptember hó 20-án tartott közgyűlésen megszavazott 20 ezer forint összeg fedezetli kérdése olyképen lett elintéztve, hogy ezen összeget a városi fölösleges alapból fogják fedezni. A legtöbb államadó fizető városi képviselők 1891. évre érvényes névjegyzéke meg lett állapítva. Hosszabb vitát provokált a tanács által ajánlott »Homlokért» teleknek az építendő törvényeski palota átengedése. Többen azon nézetüknek adtak kifejezést, hogy a palota bent a városban építessék; mások ellenben, hogy oly helyen építessék a törvényeski, a hol esetleg a város terjeszkedni fog. A »Kömlös-kert» ép oly helyen van, a hol a város kifelé terjeszkedhetik, azért ajánlja a tanács e proposícióját elfogadásra. A kérdés szavazás alá kerülvén 16-án a tanács javaslata mellett, 15-én pedig ellene szavaztak, s így a szöbbséggel a tanács javaslata fogadtatott el. A »Mátyás-ház»-féle épületnek stilszerű helyreállítása végett kiküldött bizottság felszólítatik, hogy e célra való tervezet készítsen el s aztan adja be. A következőhnap 6 évre, évi 5910 forint; a vasár és helynéznek szintén 6 évre évi 5500 forint; a borilleteknek 6 évre, évi 3100 forint történendő bevételekben fejből kötött szerződéseket a közgyűlés helybenhagyta. Több kisebb tárgy elintéztése után a közgyűlés véget ért.

Beküldetett. Alulírott hivatalból Zolyom beküldetvén, varatlanul gyors alkotózesem miatt nem volt időm minden jó ismerősömtől személyesen elbúcsúsznom. Fogadják hát e helyen összes ismerőseim és jó barátaim szíves búsúmat s legjobb kívánataimat azon kerelmekkel együtt, hogy engem barátságos jóindulatukban továbbra is megtartani kegyelmelekben. Tisztelettel Dubizmay Kálmán, vasúti tiszt.

Helyreigazítás. Lapunk múlt számban említettétvén, varatlanul gyors alkotózesem miatt nem volt időm minden jó ismerősömtől személyesen elbúcsúsznom. Fogadják hát e helyen összes ismerőseim és jó barátaim szíves búsúmat s legjobb kívánataimat azon kerelmekkel együtt, hogy engem barátságos jóindulatukban továbbra is megtartani kegyelmelekben. Tisztelettel Dubizmay Kálmán, vasúti tiszt.

gy a kéményseprők tisztas cégét semmi mulasztás nem terhelti.

Körmöc városa vasárnap szép hazafiass ünnepelelt. A magyar egyesület leleplezte az emléktáblát, melyet Batori Schultz Bódóg 1848/49-ki vitéz honvédtábornoknak, a város jeles fiának szülőházára helyezett. Schröder Károly egyesületi elnök emelkedett szellemű beszédben ismertette a hős életét és méltatta érdemét. A lepel lehullván az emléktábláról, rövid szavakban gondozás végett átadta a városnak, melynek nevében Chabada József polgármester vette át, melegen emlékezve meg a város nagy fiáról és a magyar egyesület hazafiass működéséről. Versényi György ismert költőnek, mint az egyesületi titkára, elszavalta Batori Schultz Bódóg emlékeztetőre írott nép odáját *, melynek művészes előadása mely hatást tett a nagyszámú közönségre. Közben az e célra alakult férfiak elénekelt a Szózatot Hymanust és Antosch Károly karmesternek a Versényi készítette szövegbe alkotott megható alkalménéket. Az ünnepelel baquette fejezte be melyen egymast érték a felköszöntők s távirati üdvözlételelt küldte Schultz János szombati kanonoknak, a hős testvéreinek és dr. Barsi József akadémiai tagnak, ki előzőleg meleg-hangú levéiben emlékezett meg nagy barátjáról s jelentette ki, hogy lélekben is részt vesz a kegyeletes ünnepelelen. Önereszt Róbert apró ereklékelt mutatott be a tabornokról: egy csakoforgó, egy szomorújelentő, névjegyet, arcképet; egy kis kézi csengelyű pedig a magyar egyesületnek is ajándékozott.

Szerencsés lövés. Révay Gyula báró kiselmeletj erdőknek egyik öre e héten egy szándoból egy depulzása ké t hatalmas öreg vadászot terített le. A paszionátus vadászok nem gyöznek eleget beszélni arról hogy miként történt az egész — s titokban mind irigylik az egyszerű erdőör szerencsét.

Besztercebányán. Keszler Lajos táncantató e hó 27-én tartotta táncpróbáját növendékeivel a takarékpénztár nagyertermében fényes sikerrel.

Tanítok tanácskozása. November hó 3-án tartja meg tanácskozását Budapesten a IV. egyetemes tanítói gyűlés által választott és meghatalmazott szag tagból álló végrehajtó bizottság. E bizottság feladata a nagygyűlés és irányezsméit célszerűen formulálni s a kellő időben és helyen a kivittelt megszorgalmazni. A tanácskozásán résztveendő, Budapestre utazott Turóc vármegyei tanító egyesületének elnöke Mihálik Istvan znoivarjai képezdei tanár mint a szászes végrehajtó bizottságunk tagja.

Nyilvános köszönet. A magyar műkedvelők október 29-én tartott színelőadása alkalmával a vármegye tüzárkosuljai fölösleges szívesek voltak felülfizetni; id Justh György 5 ft. Rakovszky Iván 3 ft. Justh Kálmán 2 ft. 50 kr. Dobrovits L. 2 ft. dr. Zwilling 2 ft. dr. Lencsö J. 2 ft. Zányi Flóra 2 ft. dr. Boross B. 2 ft. Ivanka T. 1 ft. 60 kr. Fekete Miklós 1 ft. 50 kr. Boczan E. 1 ft. Vital S. 1 ft. 50 kr. és 40-40 krral: Schrödlein N. Roll Béla, Krivos Árpád, Málusz György, Brüll Árpád, Thomka Markovicsy Laszlo és Pfeiffer N. — összesen 28 ft. 90 krral. Fogadják nevezettek a segélyezettek nevében is a magyar szünygi bizottság hálás köszönetét. A bizottság megbízásából; Fekete Miklós, elnök.

Ehnmatio. A város-és Szirany családok a jáhadinkí temetőben kőzös sírboltot építettek a nyaron. E hó 27-én helyezték el a temetőben nyugvó halottaikat az új sírboltba mely tenykedésük a hatóság részéről jeleu voltak Lehotzky Vilmos főszólgbíró és dr. Haas Jakab megyei főorvos.

Jótekönyvelő államsorsjáték. Ö cs. és ap. kir. Felsőlegnek legfelső elhatározása folytán az idei jótekönyvelő államsorsjáték tisztázóvedelme a »Fehér kereszt» egyesület, a budapesti szündeai gyermektelep-egyesület, a »Maria Dorottya» egyesület, a nagybányai jótekönyvelő egyesület és székegyföldi iparmuzeum. az országos községi és körjegyzők arvhazsa, a borsodmegyei nögyelet miskolci

* Jövő számunkban hozzuk. Szerk.

arvhazsa a vagonatlan hivatalnokok özevgyei és árvi részére alakítanó d. alap, a magyar hirlapírók nyugdíjintéztete és végre a zagrábi országos sikketnemintéztet javára fog fordítan. A huáz visszavonhatlanul 1890. évi december hó 16-án történtek, ki hozzá jegy árja 2 ft. 10 o. e. van megállapítva

Süketeknek. Egy személy, ki egy közönséges szer által 23 éves sükség és fülzúgásból gyógyult ki, kézségekkel szolgál azon szer leírásával mindenkinek, ki hozzá fordul. Cim: NICHOLSON H. J., Wien IX Kiltongasse 4.

Közgazdaság. Mezőgazdaságunk és gabonakereskedelmünk érdekében.

IRTA: Szalavszky Ottó. (Folytatás.)

Vége azok a kistermelők, akik betörmentes biztos pincével nem bírnak, meglennének mentve az aggodalom és félelemtől, mert a közpincébe betárolt boraikat nem bántathatnak a betörő tolvajok, mely betörések különösen a téli hosszú éjszák alatt majdnem napi renden vannak szőlőhegyi pincékben.

Mielőtt befejezném jelen közleményemet, megjegyzem, miként meg vagyok előre lelkeben gyözdőve az elevátorok és közpincék fényes jövője felől, de csak azon feltétel alatt, ha az elevátorok és közpincéket maga az érdekelt vidék építetli fel a kezelet pedig állami alkalmazottakra bízák, mert közudományi dolog az, miként jól fogyelemzett alkalmazottai csak az államnak vannak, ily nagy fontossággal és kényes vállalatot pedig csak jól fogyelemzett kezelő személyezettel lehet igazi céljához juttatni. — Az államnak pedig rendkívül nagy gondall kellene megvalóztatnia azon alkalmazott ügyeint, akkire e két vállalat kezeletésé bízna, mert e két országos főfontossággal bíró ügyet csak oly egyenekre lehetne bízni, akik nem mesterseggel, hanem hitvaszerességen tudnak teljesíteni teendőiket és elég lelki erő és egyéni ambícióval bírnak az uttörő szerepre. (Vége következik.)

Farbige Seldenstoffe von 60 kr. bis fl. 7.65 per Meter — glatt gemustert (ca. 2500 versch. Farben und Dessins) — vers. roben- und stückweisse Porto- und Zolfrei das Fabrik-Depôt G. Henneberg (K. u. K. Hoflieferant) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

Felelős szerkesztő: Révaz Lajos. Tarszkeresztő: Fehér János.

HIRDETÉSEK.

1119. sz. úkr. 1890.

Arverési hirdetményi kivonat.

1. A turóc-szt.-marton kir. járásbíroság mint tkvi hatóság közhírre teszi, hogy Kovacsik Janosnak Rusznak Andras elleni végrehajtási ügyében Bella községben fekvő:

1., a bellai 91. sz. tkjében A I 3 és 5—12 sorsz. a foglalt ingatlanoknak Rusznak Andras B. 1. a megillető 1/4 ad részére 329 ftban.

2., a bellai 164. sz. tkjében A I 1—5 sorsz. az alatt foglalt ingatlanoknak Rusznak Andras B. 7. a megillető 1/4 ad részére 84 ftban.

3., a bellai 485. sz. tkjében A I 1—2 sorsz. a foglalt bőségekkel Rusznak Andras B. 1. és 4. a megillető 1/4 ad részére 400 ftban.

4., az ugyanazon tkjében A I 3. sorsz. alatt foglalt ingatlanból Rusznak Andras B. 1. és 4. alatt megillető 1/4 ad részére 35 ftban ezenel megállapított kikialtási arban az arverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanags az 1890. évi november hó 24-ik napján d. e. 10 órakor Bella községben, a község hazanal megtartandó nyilvános arverésen, a kikialtási aron alól is elfog adatni.

Arverési szándékok tartoznak az ingatlanags kikialtási arának 10%-át képsznében, vagy övédek képes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, vagy pedig a bántépének a bíróságnal netl előleges elhelyeztet sérl kialiított szabályszerű elősmervén-átszolgálatni.

Turóc-Szt.-Marton. 1890. évi ápril hó 30-án. kir. aljbirohelyett Fekete, kir. jbró.

Arverési hirdetményi kivonat.

A török-szt.-mártoni kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kapusza Jánosnak Kapusza férj. Plavec Mária és társai elleni végrehajtási ügyében Bella községben fekvő:

1. a bellai 118. sz. tjkében A I. 4-13. és 1. sor sz. a foglalt ingatlanokból Kapusza férj Plavec Mária, kk. Kapusza András, Anna és Susannát B. 8. 10-12 alatt 1/4-ig részben megillető jutalékra 341 frt 35 kr. és
2. Az ugyanottani 365 sz. tjkében A I. 1-3 sor sz. a foglalt s Kapusza férj Plavec Mária, Kapusza János, kk. Kapusza András, Anna és Susanna nevére irt 123. össeírasi számú házra 160 frtban ezennel

megállapított kikéltási árban az árverés. elrendelt. és hogy a fennebb megjelölt ingatlan-ság az 1890. évi novemberho 26-ik napjan d. e. 10 órakor Bella községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikéltási áron alól és elfog adatni.

Arverezni szándékozők tartoznak az ingatlan-ság kikéltási árának 10%-át vagyis 88 frt 50 krt készpénzben, vagy óvadékképpen értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy pedig a banatépének a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átstjogáltatni.

Kir. járásbírósg mint tkvi hatóság.
Türóc-Szt.-Mártonban 1890. évi auguszt. hó 5-én.

Fekete.
kir. jbró.

Jelentés.

A TÜRÓC-ZST.-MÁRTONI MAGYAR NYOMDA

1890. évi november 1-én

A TOPERCZER-féle HÁZBA

tétetett át.

Ó CSÁSZÁRI ÉS APOSTOLI KIRÁLYI FELSEGÉNEK

1890. április 12-én kelt legfelső elhatározása folytán ezennel megindítatik a

XV. MAGYAR KIR. ÁLLAMSORSJÁTÉK,

melynek tiszta jövedelme

a Fehér kereszt- egyesület, a budapesti szünidei gyermektelep egyesület, a Maria-Dorottya-egyesület, a nagybani jótékony nőegylet, a székelyföldi iparműzeum, az orszagos közegési és körjegyzők arvháza, a bordomgyeji nőegylet miskolci arvháza, a vagyonatlan hivatalnokok özvegyei és arvai részére alakítandó alap, a magyar hírlapírók nyugdíjintézete és végre a zagrabi orszagos siketnéma intézet javára fog fordíttatni.

E sorsjáték összes. 6762-ben megállapított nyeresiményei az alább következő játéktéry szerint **160,000 forintra rúgnak,** és pedig:

1 főnyeremény	60,000 ffrtal	
1 nyeresimény	10,000	200 ny. egy 50 ffrtal 10,000 ffrt
5 nyer. egyenk.	1000 ffrt, 5000 ffrt	
10	500	5000
50	100	5000

A huzas visszavonhatatlanul 1890 évi december hó 16-án 1örtenik.
Egy sorsjegy ára 3 ffrtal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók: a lottóigazgatóság nál Budapest. (Pest, fővámház, fél-emelet, hova a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lottó- sós adóhivatalnál; a legtöbb pósthivatalnál; a bécsi Mercure-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyaruló közögnél.
Budapest, 1890. október 1-én.

Magyar kir. lottóigazgatóság.

Gyors és biztos segítség gyomorhajok s azok következményei ellen.

Az egészségség fenntartására, az életnedvek s ennek folytán a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fenntartására és a jó emésztés elősegítésére a legjobb s leghatásosabb aser a már is mindentti ismeretes és kedvelt

életbalszam Dr. ROSA-tól

Ezen életbalszam a legjobb s leggyógyhatásosabb gyógyfűvekből a legundosabban van készíte s különösen minden emésztési bajok, gyomorgörge, divygyány, savanyú felbőfőgés, vértőlulás, aranyeres bajok stb. ellen hatásokon bizonyul. Ily kitűnő hatásai következtében ezen életbalszam egy bizonyult, megbízható háziészervé lett a népek. **Ára egy nagy üveggel 1 frt, kis üveggel 50 kr. Elismert írá ok ezrei bárkinék betekintés végett rendelkezésre állnak.**

Óvás! Hamisítások elkerülése végett, mindenkit figyelmeztetek, hogy az egyedül általam az eredeti utasítás szerint készített >Dr. ROSA-féle életbalszam< minden üvegcskéje kék burkba van csomagolva, melynek hosszoldalain >Dr. ROSA életbalszama< fekete sashoz< címzett gyógyszer-tárból. FRAGNER B. Prága 206-III., német cseh, magyar és francia nyelven olvasható, széles felein pedig az ide nyomott védjegy látható,

Dr. ROSA életbalszama valódián kapható csak a készítő FRAGNER B. fővártárában, gyógyszer-tár a fekete sashoz Prágában 206-III., és BUDAPESTEN Török József úr gyógyszerésznél, Királyutca 12. sz. Budai Emil úr városi gyógyszer-tárban a Városház-téren.

Az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb gyógyszer-tárában van raktár ezen életbalszamból.

Ugyanott kapható: prágai általános házi-kenőcs.

Öbb ezer hálynyilatkozattal elismert biztos gyógyszer mindenféle gyuladások, sebek és genyedésék ellen. Ezen kenőcs biztos eredménnyel használható a női emő gyuladásánál, a tej tespedésénél s az emő megkeményedésénél szűléskor, kelevénynél, vérdaganatoknál, genyes íkadékoknál, pokolvarnál, körömgöknél, az ugynevezett körömlérgenél, elikeményedéseknél, felpuhadásoknál, mirigydaganatoknál, zsírdaganatoknál, érteketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elikeményedést, felpuhadást a legrövidebb idő alatt eltávolít; s ahol már genyedés mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja, kiérett és kigyógyítja.

Óvás! Kapható 25 és 35 krajczáros szelenczkékben.

Óvás! Miatán a prágai általános házi-kenőcsöt sokszor utánozzák, mindenkit figyelmeztetek, hogy ez eredeti utasítás szerint csak nálam lesz készíte s csak akkor valódi, ha a sárka díszelens, melybe töltetik, róza használati utasításokba (melyek 3 nyelven nyomták) és kék kartonba, melyen az ide nyomott védjegy látható — burkolva van.

HALLASI BALZSAM a legbizonyultabb, számtalan próbát által legbiztosabbnak elismert aser a nehéz hallás kigyógyítására s az egészen elvesztett hallási tehetség visszanyerésére. Egy üveg ára 1 frt.

T. CZ.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek becses tudomására hozni, hogy üzletemet a

SPORITELNA ÉPÜLETÉBE

helyeztem át.

Gazdagon felszerelt készletem és a legjutányosabb árak képesítnek arra, hogy a t. cz. közönségnek szakmámba vágó legnagyobb kívánalmainak megfelelhessenek. Felkérem hát a t. cz. közönséget engem továbbra is becses megbízásaival megtisztelni.

Tisztelettel

MOSKÓCZI FERENCZNE,
PAPÍR ÉS KÖNYVKERESKEDÉS.

Regaleváltság

kötvény birtokosait

ezennel tisztelettel értesítem, hogy

1. A regaleváltság kötvényeit.
2. Az ezeket szoló utalványokat.
3. A még nem utalványozott, de a magas ministerium által helyben hagyott egységeket a legjobb ár mellett megveszem, vagy azokra mérsékelt kamat mellett a legmagasabb előleget adom.

Vidéki

takarékpenztári részvényeket,

Bankrészvényeket, állam-papírokat, sorsjegyeket, részvényeket, betétjegyeket, zálogjegyeket a legmagasabb árak mellett veszek és legjutányosabban eladok. Kivánságra teljes titoktartás mellett e papírokra mérsékelt kamat mellett legmagasabb pénzelőleg is nyerhető.

KERESEK

tisztességes — barmily rangu vagy rendű egyéneket, — kik sorsjegyeknek részletfizetés mellett való eladásával foglalkozni óhajtanak.

Legmagasabb jutalék és
FIX FIZETÉS.

biztosítottatik

Pénzbetétek kamatoztatása!

Alulírott bankház elfogad

PÉNZBETÉTEKET,

melyek után
5% kamatot

fizet.
A betétek előleges felmondás nélkül barmikor visszafizettetnek.

Choroba ujca Babku

alebo ÚČINOK PALENKY.

Erkölcsemesítő olvasmány a tót nép számára.

Egy darab ára 3 kr.

Megrendelhetó

a türóc-sz.-mártoni magyar nyomdában.

LŐRY J., BANKHÁZA,

Budapest, Hatvani-ntoza 17. szám.

Alapítottatott 1876-ban.

Alapítottatott 1876-ban